

Dato: 26.10.06

Sagsnr.: 328831

Dok.nr.: 1981649

Orientering om system- og ansvarsbeskrivelse for miljøledelsessystemet i Socialforvaltningen (Miljøhåndbog)

RESUMÉ

Socialforvaltningen skal opnå et samlet miljøcertifikat inden udgangen af 2008.

I denne indstilling fremlægges miljøhåndbog for Socialforvaltningen. Miljøhåndbogen, som er en system- og ansvarsbeskrivelse for miljøledelsessystemet i Socialforvaltningen er opbygget efter kravene i ISO 14.001 og indeholder beskrivelser af de enkelte kravelementer og de ansvarlige herfor.

Lignende miljøhåndbøger er udarbejdet for en række af de andre forvaltninger og bygger ligeledes på den terminologi, der er benyttet i ISO 14.001 standarden.

Udover miljøhåndbogen vedlægges ”overordnede linier i miljøhåndbogen”, som er til hjælp for ledere og medarbejdere, hvori der hurtigt kan slås op og ses ansvarsfordeling i miljøledelsessystemet. Denne vil ligge på Socialforvaltningens intranet.

Som andet bilag er vedlagt ”miljøledelse trin for trin”, som er en vejledning til indførelse af miljøledelse i praksis, denne ligger på Socialforvaltningens intranet.

Til sammenligning med andre forvaltningers miljøhåndbøger er knyttet tre eksempler, som viser den fælles terminologi, der benyttes i miljøledelsessystemet.

Miljøhåndbogen skal benyttes som opslagsbog, hvori ledere og medarbejdere kan se deres respektive ansvar og kompetence i forhold til miljøledelsessystemet. Miljøhåndbogen derfor er ikke en vejledning eller indføring i forvaltningens miljøarbejde. Miljøhåndbogen er en komplet beskrivelse af opgave og ansvarsfordeling. Samtidig udgør miljøhåndbogen en væsentlig del af den dokumentation, den eksterne audit lægger til grund for vurderingen af forvaltningens overholdelse af kravene i ISO 14.001.

Opnåelse af fælles certifikat forudsætter at miljøhåndbogen gælder for alle enheder i Socialforvaltningen. Miljøhåndbogen vil være tilgængelig på Socialforvaltningens intranet.

SAGSBESKRIVELSE

Borgerrepræsentationen har besluttet, at alle forvaltninger og deres institutioner skal miljøcertificeres efter ISO 14.001 standarden inden udgangen af 2008. Målsætningen er præciseret i Københavns Agenda 21-plan, 2004 – 2007.

ISO 14.001 standarden benytter en bestemt terminologi og stiller en række krav til disse (se miljøledelsescirklen i bilag 1 s. 8) i miljøledelsessystemet. Se nedenfor

- *Generelle krav* (herunder dokumentation og løbende forbedringer).
- *Miljøpolitik* (dvs. Socialforvaltningens udmøntning af Københavns Kommunes miljøpolitik, hvori der udformes retningslinier for forvaltningens miljøpræstation).
- *Planlægning* (procedurer til identifikation af miljøforhold, procedurer til overholdelse af lovmæssige krav og andre krav samt udformning af miljømålsætninger og -mål)
- *Implementering og drift* (funktioner og ansvar skal være fastlagte, kompetence og uddannelse skal sikres, dokumentation skal sikres bl.a. af miljøpolitik og miljømålsætninger og -mål, opsætning af fremgangsmåder m.m.).
- *Kontrol* (målinger skal foretages, lovmæssige krav og andre krav skal overholdes, afvigelser i miljøledelsessystemet skal registres og forbedringsforslag fremsættes, intern revision skal gennemføres, der viser om miljøledelsessystemet fungerer efter hensigten).
- *Ledelsens gennemgang* (ledelsen skal evaluere miljøledelsessystemet på baggrund af resultater fra den interne revision).

I Københavns Kommune er der i forbindelse med miljøcertificering indgået aftale med den eksterne auditor ”Det Norske Veritas”. Aftalen indebærer bl.a. krav om puljecertificeringer, et hovedkontor for miljøledelsessystemet i hver forvaltning og et samlet certifikat pr. forvaltning. Opnåelse af et samlet certifikat indebærer, at forvaltningen skal have en fælles miljøhåndbog.

Miljøhåndbogen er som nævnt en system- og ansvarsbeskrivelse af miljøledelsessystemet. Miljøhåndbogen vil som nævnt gælde for alle enheder i Socialforvaltningen. Miljøhåndbogen er derfor i konkretiseringsgrad forsøgt tilpasset bredden i Socialforvaltningen og den kompleksitet forvaltningen har. Det konkrete arbejde med bl.a. målbare miljømål og opfyldelse af disse sker på den enkelte enhed.

Teknik- og Miljøforvaltningen har udarbejdet en masterskabelon til miljøhåndbog, som overholder kravene i ISO 14.001 standarden. Miljøhåndbogen i Socialforvaltningen er udarbejdet ud fra masterskabelon fra Teknik- og Miljøforvaltningen.

Såfremt denne masterskabelon ikke benyttes overtager forvaltningen forpligtigelserne for at miljøhåndbogen overholder kravene i ISO 14.001 standarden.

Miljøhåndbogen er en opslagsbog til ledere og medarbejdere, hvori det fremgår, hvilket ansvar og kompetence den enkelte har.

Miljøhåndbogen er derfor ikke en indføring eller vejledning i miljøledelsessystemet. Det er en opslagsbog for ledere og medarbejdere, der giver information og overblik over de opgaver, der er forbundet med at indføre og vedligeholde miljøledelsessystemet.

Ledere og medarbejdere, der har brug for information om, hvad miljøledelse handler om, og hvordan der skal arbejdes med miljøledelsessystemet i dagligdagen kan få denne information på intranettet. På intranettet (<http://kknet/Sites/s/Socialforvaltningen/Opgaveloesning/Projekter/Miljoeledelse>) vil der bl.a. ligge information om, hvad miljøledelse er, guide til indførelse af miljøledelse trin for trin og en ”læs let” udgave af miljøhåndbogen (se bilag 2), hvor ledere og medarbejdere i oversigtsform kan se deres ansvar og opgaver.

I bilag 4, 5 og 6 kan ses eksempler fra andre forvaltningers miljøhåndbøger.

MILJØVURDERING

Sagstypen er omfattet af forvaltningens positivliste over sager, der skal miljøvurderes. Til sagstypen knytter sig følgende miljømål: "Fej for egen dør" - Drift og udvikling af kommunens forvaltning, institutioner og virksomheder: *"Alle forvaltninger skal være certificerede inden udgangen af 2008"* (Københavns Agenda 21 Plan, 2004 - 2007).

Indførelse af miljøledelse forventes at medvirke til en reduktion i ressourceforbruget, flere miljøbevidste indkøb og styrkelse af miljøbevidstheden blandt ansatte. Tilslutning til miljøledelsesprojektet vil således understøtte flere miljømålsætninger, som er angivet i kommunens Agenda 21 plan og Miljøpolitik for Københavns Kommune.

BILAG

Bilag 1: Miljøhåndbog for Socialforvaltningen

Bilag 2: Overordnede linier i miljøhåndbogen

Bilag 3: Miljøledelse trin for trin

Bilag 4: Eksempel: Uddrag af miljøhåndbog for Kultur- og Fritidsforvaltningen

Bilag 5: Eksempel: Miljøledeshåndbog for Miljøkontrollen (2006).

Bilag 6: Eksempel: Uddrag af miljøhåndbog for Sundheds- og Omsorgsforvaltningen.